Vlaams Parlement

stuk **2417** (2013-2014) – Nr. 3
ingediend op 8 april 2014 (2013-2014)

Ontwerp van decreet

betreffende complexe projecten

Verslag

namens de Commissie Versnelling
Maatschappelijk Belangrijke Investeringsprojecten
uitgebracht door de heer Dirk de Kort

verzendcode: LEE
OPE

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Johan Sauwens.

Vaste leden:
de heren Lode Ceyssens, Dirk de Kort, Johan Sauwens, mevrouw Griet Smaers;
de heren Pieter Huybrechts, Jan Penris, mevrouw Marleen Van den Eynde;
de heren Marino Keulen, Sas van Rouveroij;
mevrouw Michèle Hostekint, de heer Bart Martens;
mevrouw Tine Eerlingen, de heer Wilfried Vandaele;
de heer Peter Reekmans;
de heer Dirk Peeters.

Plaatsvervangers:
de heer Robrecht Bothuyne, de dames Karin Brouwers, Martine Fournier, Tinne Rombouts;
mevrouw Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, de heren Frank Creyelman, Johan Deckmyn;
de heer Jean-Jacques De Gucht, N.;
de heren Steve D'Hulster, Jan Roegiers;
mevrouw Lies Jans, de heer Jan Peumans;
de heer Ivan Sabbe;
mevrouw Mieke Vogels.

Stukken in het dossier:
2417 (2013-2014) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2: Verslag over hoorzitting

INHOUD

I. Toelichting door minister Philippe Muyters en minister Joke Schauvliege..... 4
1. Aanleiding project en aanpak 4
2. Afgeronde quick wins 4
3. Procesaanpak: kwaliteit en snelheid..... 5
4. Decreet in functie van procedurestappen 5
5. Procesfasen en beslispunten..... 6
6. Vertaling kwaliteitsproces 6
7. Krachtlijnen decreet versus 'reguliere' procedure 6
8. Toepassingsgebied 7
9. Bevoegdheid 7
10. De onderzoeksfase..... 7
11. Het voorkeursbesluit 7
12. De uitwerkingsfase 8
13. Het projectbesluit 8
14. Rechtsgevolgen voorkeurs- en/of projectbesluit 8
15. Verval besluiten en rechtsgevolgen..... 9
16. De uitvoeringsfase 9
17. Begeleidende acties 9
18. Verder verloop en uitvoering..... 10
II. Algemene bespreking 10
III. Artikelsgewijze bespreking 19
IV. Eindstemming 19
Gebruikte afkortingen 20
Door de commissie gecorrigeerde bepalingen 21

Op 27 februari en 27 maart 2014 besprak de Commissie Versnelling Maatschappelijk Belangrijke Investeringsprojecten het ontwerp van decreet betreffende complexe projecten.

I. TOELICHTING DOOR MINISTER PHILIPPE MUYTERS EN MINISTER JOKE SCHAUVLIEGE

1. Aanleiding project en aanpak

Minister *Philippe Muyters* schetst vooreerst dat de aanleiding voor een nieuwe aanpak duidelijk is. Alle betrokken actoren ervoeren de lange doorlooptijden, de vele elkaar opvolgende procedures, de grote onzekerheid bij het hernemen van procedures en de moeilijke besluitvorming waarbij vaak beslissingen werden uitgesteld. Die manier van werken was ook te weinig participatief en communicatief. De vraag rees of er wel voldoende maatschappelijk draagvlak werd gecreëerd voor de projecten.

In het regeerakkoord werd het versnellen en vereenvoudigen van procedures opgenomen. Ook in de beleidsnota en de beleidsbrieven was een vereenvoudigd, efficiënt en realisatiegericht instrumentarium een van de belangrijke pijlers. Het partnerschapsmodel, geïntegreerde processen en participatie werden hierin als belangrijke factoren naar voren geschoven. Daarnaast waren er de werkzaamheden van de parlementaire Commissie Versnelling Maatschappelijk Belangrijke Investeringsprojecten.

Dat samen leidde tot de visienota van de Vlaamse Regering van 15 oktober 2010 waarin ook de aanbevelingen van de commissie Versnelling werden meegenomen.

Het eerste deel van de visienota accentueert de integratie en vereenvoudiging van de bestaande procedures, aldus de minister. In de mate dat meer procedures samen kunnen verlopen, is er meer afstemming mogelijk en kan meer tijdwinst worden geboekt. Naast meer integratie wordt ingezet op de vereenvoudiging van de procedures, stipt de minister aan. Het stimuleren van samenwerking is daarbij een aandachtspunt. De overheid en de ambtenaren moeten oplossingsgericht samenwerken met de initiatiefnemers. Samen kunnen ze betere beslissingen nemen over wat men nu precies verder wil uitwerken en onderwerpen aan de noodzakelijke procedures. Dat leidt tot betere en meer transparante besluitvorming, wat het maatschappelijk draagvlak ten goede komt, aldus de minister. Projectvergaderingen, zoals al voorzien in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, worden hiervoor maximaal ingezet en actief gepromoot.

Een tweede deel van de visienota omvat een grondige hervorming van de aanpak van investeringsprojecten, wat gerealiseerd wordt met het zogenaamde kaderdecreet Complexe Projecten.

2. Afgeronde quick wins

Er zijn intussen al een aantal quick wins gerealiseerd, stelt de minister. In het begin van de legislatuur werd werk gemaakt van een verruiming van het Vrijstellingenbesluit. De mogelijkheden tot het aanvragen van projectvergaderingen werden gevoelig verruimd zodat initiatiefnemers van een project sneller kunnen vragen om samen te zitten met de verschillende overheidsinstanties. Het besluit Handelingen van algemeen belang die afwijken van de bestemmingsvoorschriften werd verruimd. Zo kan voortaan voor meer handelingen een vergunning worden afgegeven zonder dat een voorafgaand planningsinitiatief vereist is. De wijzigingen met betrekking tot SARO en VLACORO zijn ondertussen van toepassing. Hierdoor werd de VLACORO de facto opgeheven en heeft de SARO een strategische adviesrol.

Het indienen van aanvragen voor planologische attesten is naar het gemeentebestuur verschoven. De regelgeving is aangepast om sectorale machtigingen en toestemmingen

maximaal te integreren in de stedenbouwkundige vergunning. Zo zijn geen afzonderlijke machtigingen meer nodig indien een gunstig advies werd gegeven door een beheerder tijdens de procedure van de stedenbouwkundige vergunning.

Het instellen van beroepen door overheidsinstanties tegen vergunningsbeslissingen komt de leidende ambtenaar toe. Op die manier gaan niet alleen sectorale maar ook opportuniteitsoverwegingen meespelen bij het instellen van een beroep door de overheid, schetst de minister.

3. Procesaanpak: kwaliteit en snelheid

Het uitgangspunt van het kaderdecreet is te komen tot een snellere realisatie op het terrein door een kwalitatief proces waarbij het nodige draagvlak wordt gecreëerd. De minister schetst dat de volgende principes het vertrekpunt waren voor de opmaak van het kaderdecreet en de bijbehorende routeplanner: het participatiebeginsel, de open communicatie en transparantie, het maatwerk bij de concrete invulling van het proces, de getrechterde besluitvorming met klikmomenten, de geïntegreerde en oplossingsgerichte samenwerking, de gelijktijdige en geïntegreerde aanpak van onderzoeken en inspraak en de procesregie die door actoren wordt gedragen.

Voor de nieuwe procesaanpak is een methodiek opgemaakt in de vorm van een routeplanner. De routeplanner is een soort handleiding om projectleiders te ondersteunen in processen met betrekking tot complexe investeringsprojecten. Op basis van ervaringen en good practices zal de routeplanner worden aangevuld en bijgesteld. De routeplanner gaat uit van maatwerk en is opgebouwd uit aandachtspunten, bouwstenen en richtlijnen die al dan niet kunnen worden gebruikt.

4. Decreet in functie van procedurestappen

Het ontwerp van decreet Complexe Projecten is een proceduredecreet, licht de minister toe. Net zoals bij de omgevingsvergunning blijven de beoordelingskaders in de aparte sectorwetgeving overeind. Er komt een minimum aan regels waardoor een procedure op maat mogelijk blijft. Formeel voorziet het decreet in twee openbare onderzoeken en op het einde van elke fase in een consultatieronde. Dat betekent niet dat er geen inspraak en participatie meer zou zijn. Integendeel, maar die wordt best informeel geregeld. De minimumvereisten worden in het decreet vastgelegd. De belangrijkste kwaliteitscriteria van de procesaanpak worden in het decreet vertaald. Er wordt daarbij uiteraard rekening gehouden met Europese verplichtingen, aldus de minister.

Onderzoeken worden procesmatig en geïntegreerd aangepakt. Onderzoeken en studies die momenteel vaak sequentieel verlopen, worden minstens in tijd gelijkgeschakeld, zodat een gevoelige tijdwinst kan worden geboekt. De bevoegdheidsregeling van de overheid die de beslissingen zal nemen, wordt geënt op de bevoegdheidsregeling van het Omgevingsvergunningdecreet. Wat onderzoeken betreft, worden in het kaderdecreet de Europese plan- en project-MER-verplichtingen en de afstemming ervan met de beslismomenten vastgelegd.

De drie beslismomenten – startbeslissing, voorkeursbesluit en projectbesluit – de gevolgen ervan en de rechtsbescherming worden ingebed in het decreet. De nieuwe aanpak onderscheidt drie beslismomenten als ankerpunten in het proces. De startbeslissing is het formele engagement van de overheid om, samen met de betrokken actoren, de meest valabele oplossing uit te zoeken. Het voorkeursbesluit is een klikmoment waarbij definitief gekozen wordt voor een alternatief. Met het projectbesluit worden de nodige vergunningen en de bestemmingswijziging opgenomen in een geïntegreerde en afgewogen beslissing.

Het decreet voorziet dus in een bundeling van alle voor het project nodige vergunningen, toestemmingen en machtigingen.

5. Procesfasen en beslispunten

De nieuwe procesaanpak, een 'drietrapsraket', is gericht op maatwerk en het garanderen van kwaliteit, resumeert de minister. De nieuwe aanpak onderscheidt drie beslismomenten als ankerpunten in het proces. Tijdens een verkenningsfase worden in overleg met de betrokkenen en belanghebbenden de probleemstelling en opportuniteiten in kaart gebracht. Van daaruit worden de doelstellingen van het project voldoende scherp geformuleerd. Dat is de basis voor de startbeslissing. Die houdt het formele engagement in van de bevoegde overheid om, samen met de betrokken actoren, de meest valabele oplossing uit te zoeken.

Na de startbeslissing volgt een onderzoeksfase via een participatief traject waarbij op geïntegreerde wijze een weloverwogen afweging tot stand komt van de verschillende alternatieven in functie van de beste oplossing. Uit de onderzoeken wordt de beste keuze getrechterd. De bevoegde overheid legt die vast in een voorkeursbesluit. Het voorkeursbesluit is een klikmoment waarbij definitief gekozen wordt voor een alternatief. Dat wordt in een volgende fase, de uitwerkingsfase, uitgewerkt in functie van een concreet realiseerbaar project.

Het projectbesluit is de laatste stap. Met het projectbesluit worden de nodige vergunningen en de bestemmingswijziging opgenomen in een geïntegreerde en afgewogen beslissing. Het decreet voorziet in een bundeling van alle voor het project nodige bestemmingswijzigingen, vergunningen, toestemmingen en machtigingen. Met het projectbesluit kan de concrete uitvoering van het project effectief starten. Een laatste fase is de uitvoeringsfase. De bedoeling is om ook tijdens het uitvoeren van het project in monitoring te voorzien.

6. Vertaling kwaliteitsproces

De verschillende fasen en beslismomenten en de eraan verbonden gevolgen worden vastgelegd. Daarnaast zijn ook de formele consultaties opgenomen. Het is belangrijk dat het proces wat betreft de aanpak, de participatie, communicatie en dergelijke vastgelegd wordt in een dynamische procesnota waarin de belangrijkste afwegingscriteria zijn opgenomen. Daarnaast zal de nota up-to-date moeten worden gehouden, zodat ze meteen ook het geheugen van de aanpak vormt en de logische stap en input wordt naar een volgende procesfase. Naar aanleiding van de onderzoeksfase zal een geïntegreerde alternatieven- en onderzoeksnota worden opgesteld die ook formeel ter consultatie wordt voorgelegd alvorens een voorkeursbeslissing wordt genomen.

Het geïntegreerd effectenonderzoek wordt zowel in de onderzoeksfase voor het voorkeursbesluit als in de uitwerkingsfase voor het projectbesluit en de Europese verplichtingen opgenomen. Daarnaast worden ook de consultatierondes van verschillende adviserende instanties formeel in het decreet vastgelegd.

7. Krachtlijnen decreet versus 'reguliere' procedure

Het proceduredecreet bevat enkel de minimale formele stappen om maatwerk toe te laten. De methodiek wordt verduidelijkt in een handleiding: de routeplanner. De beoordelingskaders blijven sectoraal. Voorheen was er geen geïntegreerde procedure die uiteindelijk uitmondde in een beslissing die alle vergunningen, machtigingen en bestemmingswijzigingen omvatte voor complexere projecten. Met dit decreet wordt een leemte ingevuld waarbij er een specifiek geïntegreerd proces komt vanaf de probleemstelling tot de uitvoering en monitoring van het project op het terrein, stelt de minister.

De besluitvorming is nieuw ten opzichte van de reguliere procedures. Het voorkeursbesluit is een klikmoment, een point of no return. Het projectbesluit omvat alle vergunningen, machtigingen en de nodige bestemmingswijzigingen. In het decreet worden de nodige garanties opgenomen opdat er geen beperkingen van de inspraak en de rechtsbescherming zijn en dat in functie van het gelijkheidsbeginsel. Het kaderdecreet voorziet dus niet in minder inspraak ten opzichte van de reguliere sequentiële procedures. In tegenstelling tot de gewone procedures wordt bij het kaderdecreet uitgegaan van een samenwerkingsmodel tussen de verschillende overheden, waarbij een overheid bevoegd is om de beslissingen te nemen in samenspraak met de andere betrokken overheden. De methodiek van dit decreet en de routeplanner kunnen alleen slagen als er vanaf het begin een goede samenwerking is. De specifieke invulling van de milieueffectenrapportage en de passende beoordeling worden ook opgenomen. Op strategisch niveau wordt gestart om via trechtering te komen tot een alternatief. Daarna wordt op uitvoeringsniveau verdergegaan met het gekozen alternatief om tot een projectbesluit te komen.

8. Toepassingsgebied

Om toegang te krijgen tot dit decreet moet cumulatief aan een aantal voorwaarden worden voldaan, licht minister Muyters toe. Het moet gaan om projecten van groot maatschappelijk en ruimtelijk-strategisch belang. De criteria werden opgenomen als gevolg van het advies van de Raad van State. Het moet gaan om projecten die een geïntegreerd vergunningen- en ruimtelijk planproces vragen. Het gaat om zowel publieke als private projecten en over alle bestuursniveaus. Het proces start vanaf het formuleren van een doelstelling of opportuniteit en loopt tot de concrete uitvoering op het terrein. Met de startbeslissing die genomen wordt door de overheid wordt de procedure van het decreet in gang gezet.

9. Bevoegdheid

Er zijn drie uniek bevoegde overheden, namelijk de Vlaamse Regering, de provincieraad en de gemeenteraad. Er wordt telkens aangegeven welk niveau bevoegd is. De startbeslissing houdt een engagement in tot verder onderzoek. Daartegen is geen beroep mogelijk. Bij het voorkeurs- en projectbesluit is dat wel mogelijk. Bij de omgevingsvergunning wordt bepaald wie de bevoegde overheid is. Die regeling wordt overgenomen. Voor deelprojecten waar verschillende bestuursniveaus bij betrokken zijn, gebeurt de aanwijzing van wie de leiding heeft tussen de betrokken niveaus.

10. De onderzoeksfase

Minister *Joke Schauvliege* verduidelijkt dat in de onderzoeksfase de verschillende alternatieven worden onderzocht. In die fase is er ook inspraak mogelijk en wordt het publiek geconsulteerd. Er wordt een geïntegreerde effectenafweging gemaakt op het vlak van milieu, ruimte, mobiliteit, maatschappelijke kosten-batenanalyse enzovoort. Er wordt een synthesenota gemaakt en er komt een voorontwerp van besluit. Daarna wordt advisering gevraagd en een adviesvergadering georganiseerd, waar al de betrokken besturen en departementen aanwezig zijn. Het MER wordt goedgekeurd en het ontwerp van besluit wordt vastgelegd. In deze fase is er in inspraak voorzien en komt er een openbaar onderzoek. Als sluitstuk van deze fase wordt het voorkeursbesluit definitief vastgelegd en bekendgemaakt.

11. Het voorkeursbesluit

Met het voorkeursbesluit wordt de onderzoeksfase afgerond, waarmee het op strategisch niveau gekozen alternatief wordt vastgelegd. Het besluit bevat de motivering van de keuze voor de procedure voor complexe projecten en de aanduiding van de bevoegde overheid.

Daarnaast is er uiteraard de motivering van de keuze voor het alternatief, dat als grafisch plan of tekstueel verder wordt uitgediept. Er is eveneens een motivering over wat er met de uitgebrachte opmerkingen, adviezen en overwegingen is gebeurd. Er wordt gekeken wat de relatie is met de relevante beleidsplannen en de eventuele nodige afwijkingen. De monitoring, de flankerende maatregelen en de rechtsgevolgen worden ook opgenomen. Bij afwijking van de bindende bepalingen van een structuur- of uitvoeringsplan van een hoger bestuursniveau is daarvoor de instemming nodig van het bestuursniveau dat het plan opmaakte. Dat werd ingeschreven op vraag van de adviesraden. Tegen het voorkeursbesluit bestaat een beroepsmogelijkheid bij de Raad van State. Het voorkeursbesluit is een klikmoment, waarna niet meer wordt teruggekomen op de genomen beslissing, stelt de minister.

12. De uitwerkingsfase

In deze fase gebeurt een geïntegreerd effectenonderzoek, wordt een synthesenota gemaakt en een voorontwerp van besluit. Er is advisering en een adviesvergadering zorgt voor ambtelijke afstemming. Het ontwerp van projectbesluit wordt vastgelegd en er komt een openbaar onderzoek, ook over het MER. Het MER wordt goedgekeurd en dan wordt het projectbesluit definitief vastgelegd en bekendgemaakt, schetst de minister.

13. Het projectbesluit

Het projectbesluit vormt de afronding van de uitwerkingsfase. Het gekozen alternatief wordt vastgelegd. Er zijn in dat kader ook een reeks motiveringen aan de orde: over de aanwijzing van de bevoegde overheid, over de keuze van het alternatief en over de uitgebrachte opmerkingen en adviezen. Het gekozen alternatief wordt ook uitgewerkt op de grafische plannen of tekstueel. Ook de relatie met andere beleidsplannen wordt bekeken. De Vlaamse beschermingen, bijvoorbeeld onroerend erfgoed, kunnen eventueel worden gewijzigd. De mogelijke acties die moeten worden genomen en de lasten of instrumenten die verbonden zijn aan het gekozen alternatief, worden opgenomen in het projectbesluit. Er komen ook monitoringsmaatregelen en flankerende maatregelen. De data voor de verschillende stappen worden eveneens vastgelegd.

Het projectbesluit integreert de vergunningen en de bestemmingswijziging, licht de minister toe. Het voorkeursbesluit kan via meerdere projectbesluiten worden ingevuld. Het herkenbaar onderdeel met bestemmingswijziging van het projectbesluit is het definitief vastgelegde RUP. Dat vervangt de bestaande plannen. Eventuele latere wijzigingen kunnen via gewone bevoegdheidsregeling worden doorgevoerd. Bij afwijking van de bindende bepalingen van een structuur- of uitvoeringsplan is er instemming van het hoger bestuursniveau nodig. Er is een specifieke regeling voor de integratie van wijzigingen of opheffingen van Vlaamse beschermingen zoals bijvoorbeeld voor onroerend erfgoed, bos en natuur of afbakening van het VEN. Indien nodig kan het projectbesluit van de lokale overheid voor bekrachtiging aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd. Dat is volgens de minister een bijkomende garantie dat geen lichtzinnige beslissingen worden genomen. Ook voor het projectbesluit is er een beroepsmogelijkheid bij de Raad van State.

14. Rechtsgevolgen voorkeurs- en/of projectbesluit

Minister Schauvliege overloopt de mogelijke rechtsgevolgen van de verschillende fases. Een van de rechtsgevolgen kan zijn dat er een bouwverbod of een bouwbeperking wordt opgelegd in het voorkeursbesluit. Er kan eveneens voorzien worden in de mogelijkheid om op het terrein bijvoorbeeld grondonderzoek of grondboringen uit te voeren. Er kan een onteigening zijn en voorkooprechten kunnen gelden. Het rooilijn- en grondruilplan kunnen aan elkaar worden gekoppeld. Er is een mogelijkheid om een vergunning te weigeren op basis van het voorkeursbesluit, om onverenigbaarheden te vermijden. Na het voor-

keursbesluit kunnen geen nieuwe beschermingen meer worden opgelegd die de uitvoering van het voorkeursbesluit in het gedrang kunnen brengen.

15. Verval besluiten en rechtsgevolgen

Het voorkeursbesluit vervalt na zes jaar als er geen projectbesluit tot stand kwam. Het projectbesluit zelf vervalt na vijf jaar als er geen verwezenlijkingen zijn op het terrein of als de werken drie jaar worden onderbroken. Het RUP-gedeelte van het projectbesluit vervalt niet, stipt de minister aan.

De rechtsgevolgen van het voorkeursbesluit vervallen na drie jaar, maar die termijn is verlengbaar met drie jaar. Er is verval van de rechtsgevolgen van het voorkeursbesluit in geval van een projectbesluit voor het gebied waarop het betrekking heeft of in geval van verval van het voorkeursbesluit. Verbonden onteigeningen en voorkooprechten vervallen enkel bij verval van het voorkeursbesluit. Het verval van de rechtsgevolgen van het projectbesluit wordt gekoppeld aan het verval van het projectbesluit.

16. De uitvoeringsfase

In de uitvoeringsfase, als de spade in de grond zit, wordt er gemonitord. Er wordt gekeken naar de effecten van de werken. De gevolgen voor het milieu van de tenuitvoerlegging van het RUP worden opgevolgd. Eventueel is er een identificatie van de onvoorziene negatieve gevolgen in een vroeg stadium, zodat eraan kan worden geremedieerd. De minister geeft mee dat er, hoewel dat niet decretaal vastligt, bijkomende afspraken tussen de verschillende partners kunnen worden vastgelegd in de vorm van een samenwerkingsovereenkomst. In complexe situaties kan met dit soort overeenkomsten het beheer, de monitoring en de evaluatie beter en efficiënter gebeuren.

Andere regelgevingen dienen eveneens te worden gewijzigd, zoals het Onroerenderfgoeddecreet, stipt de minister aan.

17. Begeleidende acties

Er is een nieuwe procesaanpak en een routeplanner is opgesteld. Experten werd om feedback gevraagd en die werd verwerkt. Verschillende deelaspecten worden uitgewerkt in codes van goede praktijk, waarin de nadruk ligt op participatie en adviesverlening. Er komt in het voorjaar van 2014 een website www.complexeprojecten.be met handleidingen en dergelijke. Op het moment dat het decreet definitief is, zal een communicatiecampagne gestart worden. De uitvoeringsbesluiten zijn gepland voor net voor of kort na de zomer van 2014.

Er wordt eveneens een aantal pilootprojecten uitgewerkt, aldus minister Schauvliege. Een aantal prioritaire complexe projecten wordt uitgevoerd. De verkenningsfase wordt afgerond tegen de zomer van 2014.

Er zal ook een loket Complexe Projecten tot stand komen. De verschillende bestaande loketten worden op elkaar afgestemd. Medewerkers worden gemandateerd om aan toekomstige concrete complexe projecten mee te werken, wat natuurlijk in hun tijdsbesteding ingecalculeerd moet worden. Het huidige projectteam Versnellen Investeringsprojecten zal ook ter beschikking staan van de pilootprojecten. Een ambtelijke Coördinatie- en Evaluatiecommissie, de voortzetting en uitbreiding van huidige taskforce, zal mogelijke knelpunten ontmijnen en stelt eventueel aanpassingen aan sectorale regelgeving voor.

18. Verder verloop en uitvoering

De minister stelt dat hard wordt gewerkt aan de uitvoeringsbesluiten met daarin de wijze van bekendmaking, de bepaling van de adviesinstanties en de regeling van de advisering, de MER-gerelateerde zaken en de beslissingen van de dienst-MER en de nadere regels in verband met openbare onderzoeken.

Het ontwerp van decreet bouwt voort op het werk van de commissie Versnelling. Dat tot stand brengen was niet evident, maar het resultaat mag gezien worden, besluit minister Schauvliege.

Minister *Philippe Muyters* vult nog aan dat het ontwerp van decreet het resultaat is van een goede samenwerking tussen minister Crevits, minister Schauvliege en hemzelf.

II. ALGEMENE BESPREKING

De heer *Dirk de Kort* brengt in herinnering dat het Vlaams Parlement vier jaar geleden een ad-hoccommissie heeft opgericht die aanbevelingen aan de regering moest formuleren rond het versnellen van maatschappelijk belangrijke investeringsprojecten. Over alle partijgrenzen heen groeide toen de consensus dat er dringend inspanningen nodig waren om de procedures voor belangrijke projecten te versnellen. Iedereen deelde de analyse dat het niet normaal was dat het jaren duurde vooraleer bepaalde maatschappelijk wenselijke projecten konden worden gerealiseerd. Of dat nu in verband te brengen was met tegenstrijdige adviezen van overheidsinstanties, met een gebrek aan publiek draagvlak of met te formele procedureregels, de eindbalans was voor elke partij gelijk: het duurde veel te lang.

In de loop van een drietal maanden hoorde deze ad-hoccommissie onder het voorzitterschap van de heer Sauwens menig expert uit binnen- en buitenland. Een voorstel van resolutie, met 76 concrete aanbevelingen, werd op 3 maart 2010 unaniem aangenomen.

Naar aanleiding van de resolutie en het rapport van de expertencommissie-Berx, die de regering ongeveer gelijktijdig met de parlementaire commissie had laten werken, keurde de Vlaamse Regering op 15 oktober 2010 de visienota ‘Versnellen van investeringsprojecten’ goed. Daarin maakte de regering een synthese van de resolutie en het expertenrapport.

Via voortgangsrapportages werd de opvolging en uitvoering van de aanbevelingen de voorbije jaren al besproken in de opvolgingscommissie. De routeplanner en het voorliggende ontwerp van decreet zetten de meeste van de 76 aanbevelingen om in regelgeving. Dit dient men samen te zien met het ontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning dat werd goedgekeurd in de commissie voor Leefmilieu, de wijzigingen aan de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en de ingrepen inzake de rol en taakstelling van de gewestelijke ambtenaren enzovoort.

In de volgende regeerperiode zullen deze initiatieven moeten worden opgevolgd en geëvalueerd. Het voorliggende ontwerp van decreet maakt een nieuwe procedure mogelijk voor complexe projecten. Daarbij zal er veel meer geïntegreerd en parallel gewerkt worden. Het plan-MER en het ruimtelijk uitvoeringsplan zullen bijvoorbeeld gelijktijdig worden opgemaakt en voorgelegd aan het publiek en verschillende effectenrapporten worden geïntegreerd in één effectenrapport. De financiële haalbaarheidsanalyse zal ook parallel verlopen met de effectenrapporten.

De CD&V-fractie beklemtoont het belang van het voortraject en van goede en effectieve inspraak. De filosofie van de aanbevelingen van de commissie-Sauwens is voor de spreker duidelijk. Als men meer investeert in het voortraject, dan zal de rest ook vlotter verlopen.

Die filosofie blijkt niet onmiddellijk uit dit ontwerp van decreet. Daarom moet dit ontwerp van decreet samen gelezen worden met de routeplanner. Er wordt een trechtervormige besluitvorming gehanteerd met klikmomenten, points of no return.

Als de routeplanner en het ontwerp van decreet samen worden bekeken, blijkt duidelijk dat het geen loutere procedurezaak is, maar dat het proces centraal staat. De procedures zijn maar een instrument. Het proces om van een probleemstelling tot een oplossing te komen, is veel belangrijker. Dit ontwerp van decreet is een grote stap naar een vereenvoudiging van de procedures, naar vlottere processen en naar een betere samenwerking tussen de verschillende administraties. Deze laatste randvoorwaarde is volgens het lid cruciaal voor het welslagen van de hele onderneming. Vermits de agentschappen vaker op elkaar zullen aangewezen zijn door dit decreet, maar ook door de omgevingsvergunning en door het geïntegreerde advies, zal deze samenwerking ook de kans krijgen om te groeien.

De heer *Bart Martens* stelt vast dat men uit de totstandkoming van complexe projecten in het verleden heeft geleerd dat er een bredere verkenningsfase nodig is en dat derden, belanghebbenden veel vroeger moeten worden betrokken. Men moet de verkenningsfase ingaan met een brede probleemstelling, die nog kan worden uitgebreid na de consultatie van de verschillende stakeholders en adviesinstanties, en niet met een tot in detail uitgewerkt project. Als na die brede verkenningsfase alle oplossingsrichtingen verkend zijn en via joint fact finding elke partij weet wat de problemen van de andere partij zijn, dan kan men gaan trechteren in de richting van het voorkeursbesluit. Dan kan de verdere projectuitwerking starten, aldus de spreker.

Daarbij verwijst de heer Martens naar de positieve ervaringen bij de ontwikkeling van het Schelde-estuarium. In het verleden waren het altijd de havenautoriteiten of de vroegere afdeling Maritieme Schelde die een volgende verdieping van de Westerschelde wensten. Daarbij stuitten ze op veel onbegrip van de Nederlandse partners en van de natuurbeweging. Zonder bijkomende maatregelen leidt een verdieping namelijk tot het afkalven van de buitenbochten met slikken en schorren die beschermd zijn als Europees natuurgebied en tot verzanding van het estuarium, met een verlies aan waardevolle intergetijdengebieden tot gevolg. Er is pas een oplossing gekomen toen de natuurproblematiek naast de problematiek van de toegankelijkheid is gelegd. Op basis van een geïntegreerd effectenonderzoek en een geïntegreerde ontwikkelingsschets heeft men een consensus kunnen realiseren die een oplossing bood voor de verschillende maatschappelijke probleemstellingen in het estuarium, namelijk toegankelijkheid, natuurlijkheid en veiligheid. Toen al werd gewerkt met een onafhankelijke procesmanager die los stond van de administratie die het project moest uitvoeren. Er was ook overleg tussen de adviserende partijen.

Dat was voor de spreker de voorbode van de manier waarop dit ontwerp van decreet de complexe projecten in de toekomst wil aanpakken. Dit ontwerp van decreet voorziet ook in een brede verkenningsfase, een vroege betrokkenheid van de stakeholders en een procesmanager die kan voorkomen dat het proces een wisselend eigenaarschap krijgt. Binnen de klassieke procedure wordt het plan-MER uitgevoerd onder de verantwoordelijkheid van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie, het RUP door het Departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed en het initiële plan door nog een andere administratie.

Dat betekent natuurlijk niet dat het ontwerp van decreet niet voor verbetering vatbaar is, stelt de heer Martens. Daarom zal er na een paar jaar wellicht een evaluatie nodig zijn.

Het lid deelt de analyse die de heer Coppens van de Vlaamse Vereniging voor Ruimte en Planning, maakte tijdens de hoorzitting, namelijk dat men in de toekomst zou moeten werken aan een omgevingsplan dat niet alleen stedenbouwkundige voorschriften bevat,

maar ook bepalingen rond exploitatie en milieuhygiëne. Die andere bepalingen zullen immers bepalend zijn voor de uiteindelijke milieueffecten, maatschappelijke effecten en mobiliteitseffecten. Dat is duidelijk gebleken in de problematiek van de Oosterweelverbinding. Uit het plan-MER bleek volgens de heer Martens dat de manier van sturing sterk bepalend is voor de effecten van de diverse tracés. Vandaag bestaat de mogelijkheid niet om in een RUP sturingselementen en exploitatieaspecten in te brengen, maar die zijn wel bepalend voor de milieu-, mobiliteits- en maatschappelijke effecten van een ruimtelijk plan. De piste van de heer Coppens zal verder moeten worden verkend door de administraties, de universiteiten of de studiebureaus. In de volgende regeerperiode zal men daaruit de nodige conclusies moeten trekken. Op deze manier kan dit ontwerp van decreet nog vervolledigd worden.

De heer Martens veronderstelt dat de volgende regering uitvoering zal geven aan de conceptnota van de huidige regering rond de integratie van de plan-MER in de generieke RUP-procedure. Zo kunnen verbeteringen van dit ontwerp van decreet opgenomen worden in de generieke procedure. Dan zal er ook minder discriminatie zijn tussen de projecten die gebruik kunnen maken van het decreet Complexe Projecten en de projecten die noodgedwongen moeten terugvallen op de klassieke procedure.

Sp.a kijkt ook uit naar een cultuuromslag. In het verleden vertrok men van een in detail uitgewerkte oplossing. De latere procedures moesten het al genomen besluit versterken. In de toekomst wil men vertrekken van een brede verkenning, waarbij het publiek al in een heel vroeg stadium wordt betrokken. Daarna worden de te onderzoeken alternatieven geformuleerd die vervolgens worden getrechterd op basis van het effectenonderzoek.

Een interessant element is de integratie van verschillende effectenonderzoeken, niet alleen de milieueffectenrapporten die verplicht zijn op basis van de Europese regelgeving, maar ook de mobiliteitseffecten en de maatschappelijke kosten-batenanalyses. Binnen een dergelijk integraal effectenonderzoek is er uiteraard een belangrijke wisselwerking tussen milieueffecten en de maatschappelijke kosten en baten. Indien mogelijk moet men proberen om de milieubaten te monetariseren. Als dat niet mogelijk is, moet men het pro memorie meenemen in een afweging van maatschappelijke kosten en baten. Het milieueffectenrapport moet een herkenbaar onderdeel blijven van het geïntegreerde effectenonderzoek, merkt de spreker op.

Dit ontwerp van decreet kan leiden tot belangrijke versnellingen en tot een betere gedragenheid van de projecten. Het is dus een stap in de goede richting. Sp.a zal dit ontwerp van decreet steunen, maar alles kan beter. Een evaluatie kan mettertijd nog leiden tot een verbetering van het decreet, besluit de heer Martens.

De heer *Hermes Sanctorum* stelt vast dat de heer Martens al meteen een aantal bedenkingen heeft bij dit ontwerp van decreet, al verwoordt hij die als mogelijke toekomstige verbeteringen.

Het totstandkomingsproces van maatschappelijk belangrijke investeringsprojecten kan inderdaad verbeteren. Daarvoor bestaat er een parlementair en maatschappelijk draagvlak. De Groenfractie heeft deelgenomen aan het parlementair onderzoek rond deze kwestie en de formulering van de aanbevelingen van de commissie, schetst het lid. Het ontwerp van decreet dat daaruit is voortgevloeid, zou moeten voldoen aan twee toetsen, een inhoudelijke en een juridische.

Inzake de inhoudelijke toets heeft de spreker in de eerste plaats een opmerking over het voortraject. Hij is het ermee eens dat de verkenningsfase niet te strikt moet worden

beschreven in een decreet, want er moet enige flexibiliteit gegarandeerd worden. In het ontwerp van decreet wordt het voortraject echter heel minimalistisch omschreven. Er zijn geen kwalitatieve criteria opgenomen, meent de heer Sanctorum. De routeplanner ligt wel naast het decreet, maar die heeft geen afdwingbaar karakter.

Zijn voornaamste inhoudelijke kritiek is echter dat het ontwerp van decreet overkomt als een mogelijkheid om een vooraf bepaald project, van een projectontwikkelaar of van een overheid, snel gerealiseerd te krijgen door de decretale bepalingen en de uitvoeringsbesluiten inzake ruimtelijke ordening, milieu en onroerend erfgoed even opzij te schuiven. Daarvoor verwijst hij naar het advies van de Minaraad. De Raad van State merkt trouwens op dat alleen in algemene bewoordingen wordt gesproken over de sectorale bepalingen en dat daaruit voortvloeit dat er een grote appreciatiemarge bestaat. Een besluit via dit decreet is een automatische afwijking van een hele reeks decretaal bepaalde elementen in structuurplannen en beschermingsbesluiten.

De heer *Johan Sauwens* merkt op dat de resolutie inderdaad vroeg naar een snellere manier van werken, via een geïntegreerde besluitvorming.

De heer *Hermes Sanctorum* antwoordt dat het niet de bedoeling is geweest van zijn fractie om een decreet in te voeren dat het mogelijk maakt om af te wijken van allerhande decretale bepalingen inzake milieu en ruimtelijke ordening. Het lid verwijst naar de procedure in de VCRO voor projecten van gewestelijk en strategisch belang, maar wijst erop dat bij die procedure de Vlaamse Regering de instemming moet hebben van het parlement. Volgens het ontwerp van decreet kan echter gewerkt worden met een besluit om die afwijkingen vast te leggen.

Bij de juridische toetsing heeft het lid nog veel grotere bedenkingen. Geen enkel project is gebaat bij een juridisch niet sluitende regeling. De Raad van State zegt dat het gelijkheidsprincipe geweld wordt aangedaan van zodra men onvoldoende motiveert dat het gaat om een project van groot maatschappelijk en ruimtelijk-strategisch belang. De criteria die de Vlaamse Regering daaraan gekoppeld heeft, zijn volgens de spreker heel vaag. Is er geen enkel risico dat een burger of een bedrijf naar het Grondwettelijk Hof stapt en de hele regeling onderuit haalt, net zoals bij het integratiespoor? De heer Sanctorum meent dat men niet leert uit het verleden. Kan de minister garanderen dat dit ontwerp van decreet juridisch volledig sluitend is, na de adviezen van de Raad van State en na de kritiek die werd geformuleerd tijdens de hoorzitting?

De heer *Johan Sauwens* merkt op dat de heer Sanctorum geen jurist is, zoals hij tijdens de hoorzittingen zelf herhaaldelijk gezegd heeft. Daarom werd het advies van een advocatenbureau gevraagd. Mevrouw Larmuseau, wel een topjuriste, heeft uitgelegd dat er geen enkel juridisch probleem is. Ze heeft verduidelijkt dat het niet gaat om een procedureDecreet waarin alles tot in de kleinste details wordt geregeld, maar om een procesdecreet, met een lang voortraject. Via een geïntegreerd effectenonderzoek, dat ook aandacht heeft voor andere elementen zoals mobiliteit, en een getrechterde besluitvorming komt een veel robuustere besluitvorming tot stand. Daarom vindt hij de uitspraken van de heer Sanctorum lichtzinnig. Het komt bijna neer op een aanmoediging om nu al naar de Raad van State te stappen. Het moet mogelijk zijn om maatschappelijk belangrijke projecten binnen een redelijke tijd te realiseren. Ieder project heeft zijn houdbaarheidsdatum. Na een zekere tijd moet het gerealiseerd worden als men de mogelijke maatschappelijke effecten wil realiseren. Dit ontwerp van decreet kan leiden tot een halvering van de termijnen. In die zin betekent het een echte trendbreuk. Daarom verbaast het lid zich over de reactie van de heer Sanctorum.

De heer *Dirk de Kort* heeft er geen probleem mee dat mensen een andere overtuiging hebben, zeker als ze tot een andere partij behoren. Hij was echter erg verbaasd over de uitspraken van de heer Sanctorum in de media. Die staan volgens het lid in schril contrast met de geplogenheden van de commissie, waar altijd een consensus over de partijgrenzen heen gezocht werd. De parlementsleden namen samen de verantwoordelijkheid op om iets te doen voor de infrastructuurprojecten, ook mevrouw Vogels van Groen. In die zin betreurt hij dat de heer Sanctorum deelneemt aan dit debat en niet mevrouw Vogels. Het rapport van De Standaard is misschien toch wel juist, oppert het lid. De heer Sanctorum is dan misschien wel een harde werker, maar af en toe is hij wat drammerig en soms gaat hij ook over het randje van de intellectuele eerlijkheid. In dit dossier is hij volledig over die grens gegaan, meent de heer de Kort. Eigenlijk is de heer Sanctorum gewoon de woordvoerder van de Bond Beter Leefmilieu. Er zal altijd een risico blijven bestaan voor juridische procedures, is de spreker van mening. De heer Sanctorum focust volgens de heer de Kort niet op de belangrijke realisaties van dit ontwerp van decreet. Het zou goed zijn als hij dat eens zou terugkoppelen binnen zijn eigen partij.

De heer *Hermes Sanctorum* benadrukt dat hij de mening vertolkt van de hele Groenfractie. Er is dus wel degelijk een meningsverschil, niet alleen inhoudelijk, maar ook over de juridische aspecten, verduidelijkt het lid. Als een journalist hem naar zijn mening daarover vraagt, dan geeft hij die. De heer Sanctorum vraagt zich af of dat nog mag. Het gaat namelijk om een belangrijk ontwerp van decreet, met verregaande gevolgen, dat ook een publiek debat waard is. Het is ook niet aan de parlementsleden om een oordeel te vellen over het werk van een journalist. De spreker merkt nog op dat hij niet het enige parlementslid is dat door een krant werd gecontacteerd, maar benadrukt dat de essentie een meningsverschil is over de inhoud en de juridische sluitendheid van het ontwerp van decreet. Mevrouw Larmuseau was inderdaad relatief positief over het ontwerp van decreet, maar er waren ook meer kritische stemmen tijdens de hoorzitting.

De heer *Bart Martens* vindt dat elk parlementslid voor zichzelf moet uitmaken welke stijl en welke methodes hij hanteert. Op inhoudelijk vlak maakt de heer Sanctorum echter een vergissing, stelt het lid. Volgens de heer Sanctorum zouden met dit decreet bijvoorbeeld bepalingen van het Natuur- en Bosdecreet terzijde kunnen worden geschoven. Artikel 40 heeft het volgens de heer Martens echter over vergunningen, ontheffingen, machtigingen of afwijkingen die zijn toegestaan in de sectordecreten. Het projectbesluit kan dus geen enkele bijkomende afwijking invoeren, maar het bundelt wel alle sectorale machtigingen en afwijkingen. Daarmee wordt geen afbreuk gedaan aan de rechten van derden, want die hebben zich kunnen uitspreken in openbare onderzoeken. De besluitvorming wordt dus veel duidelijker voor alle betrokkenen, meent het lid.

Minister *Philippe Muyters* sluit zich aan bij de opmerking van de heer Martens. Bovendien moet de instantie die het oorspronkelijke beleidsplan heeft opgemaakt, eventueel op een ander beleidsniveau, zijn toestemming geven als er van het beleidsplan zou worden afgeweken. De heer Sanctorum zoekt spijkers op laag water om dit ontwerp van decreet niet mee te moeten goedkeuren, meent de minister.

De heer *Johan Sauwens* vindt dat de grenzen van de deontologie vandaag op een malafide manier opzijgezet worden.

De heer *Hermes Sanctorum* kan niet akkoord gaan met deze interpretatie. Het lid antwoordt op de opmerking van de heer Martens met een verwijzing naar het advies van de Minaraad, die zegt dat artikel 40 een belangrijke impact heeft: “De Vlaamse overheid heeft de laatste decennia tal van gewestelijke regelgevingen uitgewerkt om waardevolle

gebieden en goederen in Vlaanderen te beschermen. Artikel 40 van voorliggend ontwerp van decreet betekent een belangrijke uitholling van deze regelgeving.”.

Minister *Philippe Muyters* antwoordt dat de Minaraad ook verkeerde inschattingen kan maken. Als na lezing van artikel 40 een bijkomende verduidelijking wordt gegeven die deze opmerking weerlegt, vraagt de minister zich af of de heer Sanctorum vatbaar is voor deze redenering of op het standpunt blijft dat de Minaraad de enige zaligmakende reactie heeft.

De heer *Hermes Sanctorum* beseft dat er uitzonderingsmogelijkheden zijn op de sectordecreten. Dit ontwerp van decreet impliceert echter een automatische afwijking.

Minister *Joke Schauvliege* ontkent dat het gaat om een automatische afwijking.

De heer *Hermes Sanctorum* zegt dat het besluit geldt als een uitzondering.

De heer *Bart Martens* herhaalt dat het besluit kan dienen als een beslissing tot ontheffing, machtiging of vergunning zoals bepaald in de sectordecreten. Dus de afwijkingsmogelijkheden zitten al in de bestaande sectordecreten vervat. Het enige nieuwe element is dat deze afwijkingsmogelijkheden kunnen worden gebundeld in het projectbesluit.

De heer *Johan Sauwens* besluit dat men de heer Sanctorum vandaag niet zal kunnen overtuigen.

De heer *Hermes Sanctorum* vat zijn interpretatie samen. Op basis van de betrokken sectordecreten en besluiten zijn er afwijkingen mogelijk. Als men de procedure van dit ontwerp van decreet doorloopt en er wordt een afwijkingsmogelijkheid vastgesteld, dan zal die via het projectbesluit echter automatisch gelden.

Over de vraag of dit ontwerp van decreet juridisch sluitend is, zijn de meningen verdeeld. Dat is op zich al een slecht teken, aldus het lid. De Raad van State was scherp en de spreker vraagt zich af of de aanpassingen van de Vlaamse Regering juridisch voldoende solide zijn. Mevrouw Larmuseau was vrij positief, maar andere juristen hadden daar grote vragen bij. Het risico is te groot dat dit juridisch zal worden aangevochten. Dat is zijn belangrijkste bekommernis. Hij is inderdaad geen jurist en pretendeert dat ook niet. Daarom verwijst hij telkens naar andere instanties, zoals de Raad van State.

Mevrouw *Mercedes Van Volcem* erkent dat milieu een belangrijk maatschappelijk belang is, maar er zijn nog andere belangen. De ruimtelijke ordening moet volgens het lid vooral ten dienste staan van de mensen. Mensen moeten kunnen wonen, werken en ondernemen. De spreker is van mening dat er soms een onevenwicht is tussen de belangen. De rechterlijke macht is onafhankelijk, maar ze werkt met de decreten die door de politiek worden aangeleverd. Zo kan het bijvoorbeeld voorvallen dat investeringen in de haven van Zeebrugge niet kunnen doorgaan omdat daar een broedplaats wordt geschonden. Hoogspanningslijnen mogen niet door een Vogelrichtlijngebied lopen en daardoor komen ze uiteindelijk soms boven woongebieden terecht. Zelfs heel belangrijke projecten kunnen niet doorgaan. Wie daar tegenin gaat, wordt al snel afgeschilderd als iemand met slechts een doel, namelijk winst. De redelijkheid moet terugkeren, aldus de spreker. Het algemeen belang moet primeren. Binnen die context hecht mevrouw Van Volcem veel belang aan de versnelling van investeringsprojecten.

Mevrouw Larmuseau stond inderdaad vrij positief tegenover dit ontwerp van decreet. Ze is een goede juriste en ze werkt binnen een advocatenkantoor dat zich gespecialiseerd

heeft in ruimtelijke ordening. Heel wat andere juristen zien echter wel problemen, merkt het lid op. Ook de Raad van State neemt een kritische houding aan. Dat is wel een probleem. Dit ontwerp van decreet is ook te lang blijven liggen. Als dat niet gebeurd was, dan was er nu wellicht nog voldoende tijd om het via amendementen te perfectioneren en daarover het advies van de Raad van State in te winnen.

Misschien kan men voorkomen dat de ongelijkheid ontstaat waarvoor de Raad van State vreest door het toekomstige ontwerp van decreet rond de integratie van het plan-MER af te stemmen op dit ontwerp van decreet. Het zou echter beter anders verlopen. Uit de kritiek van de Raad van State kan men nadien namelijk altijd argumenten halen om juridische procedures op te starten. Het doel van dit ontwerp van decreet is voor haar fractie dus heel goed, maar over het middel is ze iets minder enthousiast, maar het lid geeft toch 7 op 10. Aangezien het decreet lang op zich heeft laten wachten en er geen ruimte meer is om er een perfect stuk van te maken, waardoor er de volgende legislatuur nog heel wat werk is, zal haar fractie zich onthouden bij de stemming.

De heer *Pieter Huybrechts* deelt mee dat zijn fractie de voorgestelde versnellingsprocedure voor infrastructuurwerken op lokaal, provinciaal of gewestelijk niveau een goede zaak vindt. Hij vraagt zich wel af wat er zou gebeuren als de aanpassingen zouden worden voorgelegd aan de Raad van State. Zou alles dan op de lange baan worden geschoven?

De heer *Wilfried Vandaele* weet dat deze Vlaamse Regering, gesteund door het parlement, in de voorbije regeerperiode geprobeerd heeft om de procedures te vereenvoudigen en te versnellen zonder de kwaliteit ervan te schaden en zonder de inspraakmogelijkheden te beknotten. Bij het integratiespoor heeft de poging tot vereenvoudiging voor veel ellende gezorgd. Dat mag politici echter niet beletten om op de ingeslagen weg door te gaan. Dit ontwerp van decreet betreffende complexe projecten streeft naar een meer geïntegreerd proces. Het is de bedoeling dat de ambtenaren meer aandacht hebben voor wat er zich afspeelt buiten hun eigen vakgebied. Dat moet leiden tot geïntegreerde en solide standpunten die rekening houden met verschillende invalshoeken en belangen.

In tegenstelling tot sommige andere commissieleden zou hij de heer Sanctorum geen deontologische fouten verwijten. Ook binnen de meerderheid is er wel eens een collega die zich iets sneller dan verhoopt tot de pers wendt. Het is nu eenmaal de taak van de oppositie om oppositie te voeren, zoals het de taak van de meerderheid is om te zeggen dat de oppositie dwaalt. De heer Sanctorum waarschuwt volgens het lid vooral voor nieuwe problemen, namelijk dat de rechtscolleges opnieuw roet in het eten kunnen gooien. De Vlaamse Regering heeft echter goed nagedacht over dit ontwerp van decreet, meent de heer Vandaele. Daarom heeft ze ook juridisch advies ingewonnen. Het is echter niet mogelijkheid om met honderd percent zekerheid te zeggen dat alles juridisch sluitend is, zoals de heer Sanctorum vraagt. Dat geldt voor alle decreten. Als men geen enkel risico wil nemen, kan men ook niets realiseren. Zijn partij vindt het vooral belangrijk dat dit ontwerp van decreet zal leiden tot een betere en snellere aanpak. Daarom zal ze het ontwerp van decreet goedkeuren, in de hoop dat het juridisch standhoudt.

Minister *Philippe Muyters* vindt het wijs dat men wil werken met een proceduredecreet. De criteria voor het voeren van een kwalitatief proces staan wel degelijk in het ontwerp van decreet, meer bepaald in artikel 5. Het is de bedoeling om parallel te werken in plaats van sequentieel, geïntegreerd in plaats van naast elkaar.

De Raad van State had inderdaad heel wat opmerkingen gemaakt bij het voorontwerp van decreet. De regering heeft daarvoor een oplossing uitgewerkt, in overleg met juristen. Na de hoorzitting voelt de minister zich opnieuw gesterkt in de overtuiging dat voor de

juiste oplossing gekozen werd. Minister Schauvliege en hijzelf hebben, op basis van het advies van de betrokken departementen en in samenspraak met juristen, voorstellen geformuleerd voor de in artikel 5 aangebrachte wijzigingen in het ontwerp van decreet.

Minister Muyters bedankt de parlementsleden voor hun steun. Open Vld was mild in zijn oordeel en ook Vlaams Belang steunt het voorliggende ontwerp van decreet, schetst de minister.

De ministers Schauvliege, Crevits en hijzelf hebben hard gewerkt om de basisideeën van de resolutie om te zetten in een ontwerp van decreet. Er is een goed evenwicht gevonden tussen snelheid aan de ene kant en openbaarheid en inspraak aan de andere kant. De belangrijkste verandering heeft te maken met de aandacht voor het voortraject. In deze fase wordt iedereen sneller betrokken, waardoor men een groter draagvlak creëert. Het is belangrijk om in het voortraject mensen te vinden met een oplossingsgerichte houding. Dit Versnellingsdecreet is samen met het Omgevingsvergunningdecreet de grootste verandering van de voorbije twintig jaar inzake ruimtelijke ordening, meent minister Muyters. De Vlaamse Regering heeft zeker niet gedraald. Het was de bedoeling om een degelijk werkstuk af te leveren. Daarom moesten alle onderdelen grondig bekeken worden. Op het laatste moment zijn er dan altijd nog dingen waarover discussie mogelijk is. De vraag van de heer Martens om het decreet na verloop van tijd te evalueren, interpreteert hij niet als een kritische bedenking. Wellicht zullen er in de toekomst nog andere procedures kunnen worden geïntegreerd. Het decreet kan echter een belangrijke stap zijn om de investeringen sterk te versnellen, aldus minister Muyters.

Minister *Joke Schauvliege* stelt vast dat deze commissie mee gezocht heeft naar een oplossing voor het probleem van de maatschappelijk belangrijke investeringsprojecten. Er werden aanbevelingen geformuleerd voor de Vlaamse Regering, die daar verder werk van heeft gemaakt. Dat heeft geleid tot dit ontwerp van decreet, waarbij niet over één nacht ijs is gegaan.

De denkfout van de heer Sanctorum heeft wellicht te maken met zijn opleiding, stelt minister Schauvliege. Hij is namelijk een man van de exacte wetenschappen en geen jurist. In de exacte wetenschappen streeft men naar honderd percent zekerheid. In de juridische sfeer is dat echter niet haalbaar. De decreetgever moet proberen om de honderd percent zekerheid zoveel mogelijk te benaderen. Daarom heeft de regering verschillende adviezen ingewonnen. Volgens de juristen die op de hoorzitting werden uitgenodigd, op vraag van de heer Sanctorum, voldoet deze tekst aan het gelijkheidsbeginsel. Men zal echter telkens moeten motiveren hoe er voldaan is aan de criteria in artikel 7. Die werkwijze biedt een bijkomende zekerheid dat het gelijkheidsbeginsel niet geschonden wordt.

De minister benadrukt dat met het ontwerp van decreet een bestaande legistieke leemte wordt ingevuld. Op dit moment is een combinatie tussen een planproces en een vergunning niet mogelijk. Dat is volgens de spreker een belangrijke stap. Het ontwerp van decreet zal in de praktijk effectief tot een versnelling leiden. Er zal echter ook een evaluatie aan gekoppeld moeten worden, met eventueel bijsturingen op basis van de praktijkervaringen. Dat is eigen aan nieuwe regelgeving, stelt de minister, die nog meegeeft dat goed werk is geleverd en met vertrouwen dat het ontwerp van decreet kan worden goedgekeurd.

De heer *Hermes Sanctorum* hoorde minister Muyters zeggen dat het gaat om een proceduredecreet. De Raad van State zegt echter dat het geen proceduredecreet is. Daarom vreest de Raad dat men het gelijkheidsprincipe met de voeten zal treden. Sommige juristen, onder meer mevrouw Larmuseau, zijn inderdaad vrij enthousiast over het ontwerp van decreet. Er zal echter nooit honderd percent zekerheid zijn. Men kan dat in verband

brengen met het verschil in benadering tussen een exacte wetenschapper en een jurist. Het punt is echter dat er waarschuwingen worden gegeven en dat het integratiespoor een precedent vormt. Blijkbaar vindt men het vooral belangrijk dat dit ontwerp van decreet nog in deze regeerperiode goedgekeurd raakt, merkt het lid op.

De commissievoorzitter ziet volgens de spreker een evolutie van bindende adviezen naar beslissingen op basis van een afweging. Dat is voor de heer Sanctorum net het punt. Als er onvoldoende garanties zijn voor beschermingsmaatregelen inzake natuur en ruimtelijke ordening, dan dreigen de beschermende maatregelen geleidelijk af te kalven. Zo kan men een omgekeerde trend in gang zetten, in de richting van een nieuwe verrommeling. Dat is de voornaamste inhoudelijke bezorgdheid van het lid. Het lid onderschrijft het proces van afwegingen en het geïntegreerd onderzoek, maar na de afwegingen geldt het projectbesluit bijvoorbeeld als de beslissing tot het geheel of gedeeltelijk opheffen of wijzigen van de bescherming als bosreservaat.

Zijn fractie heeft zich tijdens het parlementaire traject inderdaad heel constructief opgesteld, geeft de heer Sanctorum mee. Op basis van het parlementaire werk heeft de Vlaamse Regering dan dit ontwerp van decreet opgesteld. Zijn fractie heeft gefundeerde bezwaren. Het zou trouwens eigenaardig zijn als een dergelijk belangrijk ontwerp van decreet niet zou opgemerkt worden door de pers. Als een journalist hem om een reactie vraagt, dan is het bijna zijn plicht om daarop in te gaan. De spreker bestempelt de reacties hierop van de andere commissieleden als zeer flauw.

De heer *Dirk de Kort* meent dat de houding van de heer Sanctorum haaks staat op de inbreng van mevrouw Vogels in deze commissie in het verleden. Zij heeft mee aangevoeld dat het, in het kader van het algemeen belang, nodig was om de procedures bij te sturen. De heer Sanctorum komt volgens het lid alleen op voor de belangen van een heel beperkte groep. Welke zin heeft het om hoorzittingen te organiseren als de heer Sanctorum alleen blijft voortbouwen op zijn eigen hardnekkige vooroordeel? Het is voor de heer de Kort duidelijk dat de heer Sanctorum niet overtuigd kan worden. Het voorliggende ontwerp van decreet zal echter zorgen voor een robuust proces waardoor belangrijke infrastructuurprojecten van lokaal, provinciaal en gewestelijk belang sneller zullen kunnen worden gerealiseerd.

De heer *Pieter Huybrechts* herinnert de minister aan zijn eerdere vraag. Welke consequenties zou het hebben als men de aanpassing aan de Raad van State zou voorleggen?

Minister *Philippe Muyters* ziet niet in waarom men dat zou doen. De Raad van State heeft een advies gegeven en in antwoord daarop heeft de regering aanpassingen doorgevoerd, na overleg met juristen en met het departement. Dat is de gebruikelijke werkwijze.

De heer *Johan Sauwens* dankt beide ministers, hun medewerkers en de Vlaamse administratie. Ook hij had gehoopt dat men dit ontwerp van decreet twee jaar eerder had kunnen afwerken. Dan hadden we intussen ook de praktijktoets achter de rug. Met dit decreet wordt volgens het lid een echte trendbreuk gerealiseerd. Drie vierden van de aanbevelingen van de commissie wordt omgezet door dit ontwerp van decreet. De aanbevelingen hebben er ook toe geleid dat op andere niveaus noties zoals de bestuurlijke lus intussen verworven zijn.

De heer Sauwens betreurt dat de campagnetaal doorgedrongen is tot in dit debat, maar dat is nu eenmaal de parlementaire realiteit. Sommige mensen grijpen terug naar de oude situatie waarbij iedere drukkingsgroep een eigen decreet en een eigen administratie heeft. Iedere dienst heeft dan de facto een soort van vetorecht, waardoor de dossiers niet gerea-

liseerd worden. Vier jaar geleden was er nochtans een eenparige vraag naar een geïntegreerde benadering. Dit ontwerp van decreet betekent een grote stap vooruit, besluit het lid.

De heer *Pieter Huybrechts* deelt nog mee dat hij zich nu zal onthouden, om na overleg binnen zijn fractie een definitief standpunt te bepalen voor de plenaire bespreking.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikelen 1 tot en met 67

De artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 6 stemmen tegen 1, bij 2 onthoudingen.

De commissievoorzitter merkt op dat de artikelen 6, 38 en 40 van het ontwerp van decreet betreffende complexe projecten verwijzen naar specifieke artikelen uit het ontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning.

In de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed werden op 18 maart 2014 amendementen op het ontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning aangenomen die ertoe strekken om nieuwe artikelen in te voegen. Als gevolg daarvan werd het ontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning hernummerd.

Om de verwijzingen in de artikelen 6, 38 en 40 van het ontwerp van decreet betreffende complexe projecten aan te passen aan het door de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed aangenomen ontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning dienen een aantal technische correcties doorgevoerd te worden aan:
– artikel 6, paragraaf 2, eerste en tweede lid;
– artikel 6, paragraaf 4, eerste en tweede lid;
– artikel 38;
– artikel 40, 2°.

De commissie gaat akkoord met deze technische correcties.

IV. EINDSTEMMING

Het ontwerp van decreet betreffende complexe projecten wordt aangenomen met 6 stemmen tegen 1, bij 2 onthoudingen.

Johan SAUWENS,
voorzitter

Dirk DE KORT,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

MER	milieueffectrapport
Minaraad	Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen
RUP	ruimtelijk uitvoeringsplan
SARO	Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed
VCRO	Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening
VEN	Vlaams Ecologisch Netwerk
VLACORO	Vlaamse Commissie voor Ruimtelijke Ordening

DOOR DE COMMISSIE GECORRIGEERDE BEPALINGEN

Artikel 6

(…)

§2. De Vlaamse Regering is bevoegd voor het vaststellen van het voorkeursbesluit als het complexe project dat met het voorkeursbesluit wordt beoogd, een project betreft als vermeld in artikel 15, eerste lid, van het decreet van […] betreffende de omgevingsvergunning.

De provincieraad is bevoegd voor het vaststellen van het voorkeursbesluit als het complexe project dat met het voorkeursbesluit wordt beoogd, een project betreft als vermeld in artikel 15, derde lid, van het decreet van […] betreffende de omgevingsvergunning.

(…)

§4. De Vlaamse Regering is bevoegd voor het vaststellen van het projectbesluit als het complexe project dat met het projectbesluit wordt beoogd, een project betreft als vermeld in artikel 15, eerste lid, van het decreet van […] betreffende de omgevingsvergunning.

De provincieraad is bevoegd voor het vaststellen van het projectbesluit als het complexe project dat met het projectbesluit wordt beoogd, een project betreft als vermeld in artikel 15, derde lid, van het decreet van […] betreffende de omgevingsvergunning.

(…)

Artikel 38

Het definitief vastgestelde projectbesluit wordt in voorkomend geval van rechtswege beschouwd als de melding, vermeld in:
1° artikel 106 van het decreet van […] betreffende de omgevingsvergunning;
2° artikel 5.4.6 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende het onroerend erfgoed.

Artikel 40

(…)

2° de beslissing over de zaak van de wegen, vermeld in artikel 42 van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 en artikel 31 en 65 van het decreet van […] betreffende de omgevingsvergunning;

(…)